

Силабус курсу
Фізична реабілітація у спорті

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма Спеціальна освіта «Фізична реабілітація»

Дні занять: понеділок, вівторок I пари, ауд. 605

Консультації: понеділок V пара, ауд 606а

Рік навчання: 3, Семестр:5

Кількість кредитів: 2. Мова викладання: українська

Керівник курсу
кандидат медичних наук, доцент Вакуленко Л.О.

Контактна інформація Vakulencko3@ukr.net +38 096 49 04 167

Опис дисципліни

Реабілітацією осіб, які займаються фізичною культурою і спортом займається відповідна галузь медицини - спортивна медицина. Спортивна медицина - наука, яка вивчає стан здоров'я, фізичний розвиток та морфофункціональні особливості організму людини у зв'язку з заняттями фізичною культурою і спортом. Спортивна медицина сприяє раціональному використанню фізичних вправ для гармонійного розвитку, зміцнення здоров'я, підвищення працездатності, досягнення високих спортивних результатів. На основі даних фізіології, морфології, біохімії спорту проводить діагностику стану фізкультурників та спортсменів, визначає показання та протипоказання до занять, їх раціональний режим, вивчає вплив фізичних навантажень на організм, методи профілактики, лікування, реабілітації.

Метою викладання навчальної дисципліни “Фізична реабілітація в спорті ” є: - сформувати у студентів знання та вміння щодо методів вивчення і оцінки фізичного розвитку, функціональних можливостей, фізичної працездатності та їх змін під впливом раціональних і нераціональних занять фізичними вправами, методів профілактики виникнення захворювань і травм, засобів відновлення в спорті

Структура курсу

Години (лек./пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 0	1. Спортивна медицина, зміст, завдання,	<i>Знати.</i> Спортивна медицина в історичному аспекті. Завдання і зміст медичного контролю за тими, хто займається фізичною культурою і спортом. Лікарсько-фізкультурний диспансер, центри	Питання

		<p>спортивної медицини і здоров'я. Основні вимоги до медичного обстеження фізкультурників і спортсменів. Види, план обстежень.</p> <p><i>Знати</i> класифікацію, клініко-фізіологічну дію фізичних вправ на організм людини; пояснювати значення основних понять та визначень, що характеризують перебіг фізіологічних процесів в організмі людини.</p> <p><i>Вміти</i> назвати основні розділи лікарсько-контрольної карти фізкультурника та їх зміст.</p>	
1/2	2. Обстеження осіб, що займаються фізичною культурою та спортом. Фізичний розвиток, методи вивчення та оцінка	<p><i>Знати</i> правила обстеження осіб, що займаються фізичною культурою та спортом. Загальний і спортивний анамнез. Фактори, що визначають фізичний розвиток, методи його вивчення і оцінки. Антропометричні обстеження. Зовнішній огляд. Вплив фізичних навантажень на морфологічні структури організму людини. Висновки за результатами вивчення і оцінки фізичного розвитку осіб, що займаються фізичною культурою і спортом. Конституційні типи тілобудови їх визначення і оцінка.</p> <p><i>Вміти</i> вивчити та оцінити фізичний розвиток осіб, (відповідно до лікарсько-контрольної карти фізкультурника).</p>	Тести, питання, задачі. Заповнення Лікарської - контрольної карти фізкультурника
1/4	3. Функціональні можливості: методи вивчення та оцінки.	<p><i>Знати.</i> Функціональні проби, що використовуються в спортивній медицині, їх класифікація значення і завдання, методи проведення і оцінки результатів. Проби з фізичним навантаженням: проба з 20 присіданнями: комбінована проба Летунова; проба Руф'є.</p> <p>Проби зі зміною положення тіла: ортостатична проба, кліностатична проба. Проби із затримкою дихання: проба Штанге, проба Генчі-Сабразе.</p> <p>Типи реакції функціональних систем на фізичне навантаження. Фізіологічні показники тренуваності. Висновки за результатами обстеження фізкультурників і спортсменів. Сучасні тенденції розвитку спортивної медицини.</p> <p>Визначення фізичної працездатності осіб, що займаються фізичною культурою та спортом. Види навантажень, що використовуються для тестування фізичної працездатності. Вимоги до проведення тестів. Завдання, методи проведення і оцінки результатів навантажувальних тестів: Субмаксимальний тест PWC-170, тест Наваккі, степ-ергометрія (в тому числі Гарвардський степ-тест). Визначення максимального використання кисню. Тест Купера.</p> <p><i>Вміти</i> оцінювати рівень рухової активності людини, визначити та оцінити функціональні можливості та фізичну працездатність осіб, що займаються фізичною культурою та спортом.</p>	Тести, питання, задачі, Заповнення лікарської - контрольної карти фізкультурника

1/2	4. Дозування навантаження при заняттях спортом. Методи вивчення і оцінки впливу фізичних навантажень на організм людини.	<p><i>Знати.</i> Кількісна оцінка рівня фізичного (соматичного) здоров'я на основі експрес-тестів. Типові рухові режими, межа і тренувальна частота серцевих скорочень залежно від фізичного стану. Висновки за результатами визначення фізичної працездатності.</p> <p><i>Вміти</i> оцінювати і проводити моніторинг рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості та індивідуального здоров'я, визначити межу й тренувальну частоту серцевих скорочень з урахуванням результатів тестування фізичної працездатності (толерантності до фізичного навантаження) й експрес-оцінки фізичного стану.</p>	Тести, питання, задачі Заповнення лікарсько-контрольної карти фізкультурника
1/2	5. Лікарсько-педагогічні спостереження при заняттях спортом	<p><i>Знати.</i> Лікарсько-педагогічні спостереження під час занять фізичною культурою і спортом, їх зміст і обсяг, співпраця лікаря і педагога при цьому. Протокол лікарсько-педагогічних спостережень. Фізіологічна крива навантаження, вимоги до неї. Висновки за результатами лікарсько-педагогічних спостережень.</p> <p><i>Вміти.</i> Оцінювати рівень рухової активності людини. Провести і оцінити результати лікарсько-педагогічних спостережень.</p>	Тести, питання, задачі Оформлення протоколу лікарсько-педагогічного обстеження
2/ 2	6. Патологічні стани, захворювання і травми, що виникають при нераціональних заняттях спортом	<p><i>Знати.</i> Причини виникнення передпатологічних станів, захворювань та ушкоджень під час занять фізичною культурою і спортом: неправильна організація та методика тренування, відсутність індивідуалізації в тренувальному процесі, невідповідність навантаження функціональним можливостям організму, порушення правил харчування та режиму дня, матеріально-технічні та санітарно-гігієнічні порушення. Стан втоми та перетренування. Гостре та хронічне. фізичне перенапруження. Ризик раптової смерті при заняттях фізичною культурою і спортом. Ураження серцево-судинної, нервової, травної системи, органів дихання, нирок, системи крові, ендокринної систем при нераціональних заняттях фізичною культурою і спортом. Причини та профілактика травматизму в спорті.</p> <p><i>Вміти</i> оцінити хід відновних процесів після фізичного навантаження (за результатами проби Мартіне-Куселєвського), прогнозувати зміни функціональних процесів при надмірних фізичних навантаженнях.</p>	Тести, питання, задачі, аналіз протоколу лікарсько-педагогічного обстеження дачі
1/4	7.Засоби відновлення у спорті.	<p><i>Знати.</i> Фізіологічні механізми процесів відновлення, засоби, що використовуються для цього, їх характеристика. Педагогічні, психологічні, медико-біологічні засоби відновлення в спорті.</p> <p><i>Вміти</i> дати характеристику і власне відношення до педагогічних, психологічних, медико-біологічних</p>	Тести, питання, задачі

		засобів відновлення в спорті	
1/4	8. Фізична реабілітація у спорті	<p><i>Знати</i> основні засоби, форми та методи, рухові режими, періоди та етапи фізичної реабілітації, що використовуються у фізичній реабілітації спортсменів. Фізична реабілітація після перенесених захворювань і травм.</p> <p><i>Вміти</i> підбирати, демонструвати виконання фізичних вправи, проводити процедуру лікувальної фізкультури, вивчати та оцінювати її вплив.</p> <p><i>Володіння</i> технікою виконання спортивного масажу з урахуванням етапу спортивного тренування, характеру навантажень, функціонального стану спортсмена.</p>	Тести, питання, задачі
10/20	Р а з о м		

Формування програмних компетентностей (ОК 5.2)

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК-02	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК-03	Здатність працювати в команді.
ЗК-04	Здатність працювати в команді.
ЗК-05	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК-11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
СК-01	Здатність пояснити пацієнтам/клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної реабілітації, принципи їх використання і зв'язок зі станом здоров'я
СК-02	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
СК-03	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної реабілітації.
СК-04	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної реабілітації.
СК-05	Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної реабілітації у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших галузях медицини з дорослими та дітьми.
СК-06	Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній реабілітації: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.
СК-07	Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної реабілітації.

СК-08	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної реабілітації.
СК-09	Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної реабілітації функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
СК-10	Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.
ПРН-7	Знання характеристики понять «реабілітація», «види реабілітації» та «комплексна терапія».
ПРН-8	Знання клініко-фізіологічної дії фізичних вправ на організм людини; пояснює значення основних понять та визначень, що характеризують перебіг фізіологічних процесів в організмі людини.
ПРН-9	Прогнозування змін функціональних процесів при емоційних та фізичних навантаженнях; опис біохімічних механізмів енергетичного та пластичного м'язового скорочення.
ПРН-15	Знання про основні засоби, форми та методи, рухові режими, періоди та етапи фізичної реабілітації.
ПРН- 18	Знання технології оцінювання рівня рухової активності людини
ПРН-23	Володіння технікою виконання спортивного масажу (з урахуванням етапу спортивного тренування, характеру навантажень, функціонального стану спортсмена) та масажу дітей
ПРН-24	Оцінювати і проводити моніторинг рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості та індивідуального здоров'я
ПРН-25	Володіння методикою надання долікарської допомоги під час раптових серцево-судинних захворювань, під час травм опорно-рухового апарату, під час кровотечі тощо
ПРН-26	Уміння демонструвати виконання фізичних в

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

НАКАЗИ І ПОСТАНОВИ УРЯДУ УКРАЇНИ

1. Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>
4. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>
6. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю.

М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя.– К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014.– 100 с.

7. Области образования и профессиональной подготовки 2013 (МСКО –О 2013). Сопроводительное руководство к Международной стандартной классификации образования / Институт Статистики ЮНЕСКО. – Монреаль, 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/iscde-f-2013-fields-of-education-training-2014-rus.pdf>

8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>.

9. Закон України “Про реабілітацію інвалідів в Україні” (прийнятий 6 жовтня 2005 року N 2961-IV)www.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2961-15

10. Адаптована конвенція ООН щодо осіб з особливими потребами. Нью-Йорк, 13 грудня 2006р. www.osmhi.org/index.php?page=200&news=401&pages

11. Накази Міністерства освіти і науки України

1) від 6 листопада 2015 року № 1151,

2) від 01 лютого 2017 року № 53:

Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Перелік 2015), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України

- 1). від 6 листопада 2015 року № 1151, таких змін: спеціальність „24.00.03 Фізична реабілітація” галузі науки „24 Фізичне виховання та спорт” (Перелік 2011) перевести у відповідність спеціальності „227 Фізична терапія, ерготерапія” галузі знань „22 Охорона здоров'я”.

- Внесення до Таблиці відповідності Переліку напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра (Перелік 1), Переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра (Перелік 2), та Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Перелік 2015), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 6 листопада 2015 року № 1151, таких змін:

---2). у Переліку 2015 р. цифри і слова „227 Фізична реабілітація” замінити на цифри і слова „227 Фізична терапія, ерготерапія”, що відповідатиме напрямку підготовки 6.010203 „Здоров'я людини”.

3) Постанова Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2017 року № 53: У Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердити спеціальність „227 Фізична терапія, ерготерапія” замість спеціальності „227 Фізична реабілітація”

БАЗОВА

1. Амосов Н.М., Физическая активность и сердце / Н. М. Амосов, Я.А. Бендет. – 3-е изд., перераб. и доп. – К.: “Здоровье”, 1989. – 231 с.
2. Апанасенко Г.Л. Санология (медичні аспекти валеології) : підручник для лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Г.Л. Апанасенко, Л.А. Попова, А. В. Магльований. – Львів, ПП «Кварт», 2011. – 303 с.
3. Апанасенко Г.Л. Валеология или Медицина 4Р? Как избежать инфаркта, инсульта и диабета. – К. : Издательство дом Медкнига, 2020. – 144 с.

4. Вакуленко Л.О. Основи фізичної реабілітації : навчальний посібник / Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін. – Тернопіль, ТНПУ, 2010. – 234 с.
5. Вакуленко Д.В. Інформаційні технології у лікувально-реабілітаційному масажі : навчальний посібник / Д.В. Вакуленко, Л. О. Вакуленко. – Тернопіль : ТНПУ, 2019, 68 с.
  6. Вакуленко Д.В. Інформаційні технології у фізичній та реабілітаційній медицині: навчальний посібник / Д.В. Вакуленко, Л. О. Вакуленко. – Тернопіль : ТНПУ, 2019, 73 с.
7. Вакуленко Л.О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії в таблицях, схемах, рисунках: навчальний посібник / Л.О. Вакуленко, О.Р. Барладин, Д.В. Вакуленко. - Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. – 113 с.
http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=252927
8. Вакуленко Л.О. Спортивна медицина: електронний підручник / Л.О. Вакуленко, О.Р. Барладин, Д.В. Вакуленко. - Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. – 192 с.
http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=252925
9. Вакуленко Л.О. Фізична терапія. Ерготерапія: методичні розробки, зошит-практикум / Л.О. Вакуленко, О.Р. Барладин, Д.В.Вакуленко. - ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. – 88 с.
http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=252928
10. Єднак В.Д., Іваськів С.М. Основи теорії і методики спортивного тренування. – Тернопіль ТНПУ, 2010р. – 206 с.
11. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / За ред. В. В. Клапчука та Г.В. Дзяка. – К.: Здоров'я, 2005. - 297 с.
12. Лікувально-реабілітаційний масаж у педіатрії: навчальний посібник, електронний варіант [Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, О.Р. Барладин]. – Тернопіль : ТНПУ, 2019. – 233 с.
13. Масаж загальний та самомасаж : підручник / [Л.О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, О. В. Кутакова, Г. В. Прилуцька]. . – Тернопіль, ТДМУ, 2018. – 380 с.
14. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К.: Олімпійська література, 2000. – 423 с.
15. Основи масажу: спеціальність ортопедагогіка/[Л.О. Вакуленко, Д.В.Вакуленко, О.Р. Барладин та ін.] . – Тернопіль : ТНПУ, 2019. – 176 с.
16. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: електронний підручник / [Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук Г. В. Прилуцька, Д. В. Вакуленко та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. – 285 с.
http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=252926
17. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / [Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук Г. В. Прилуцька, Д. В. Вакуленко та ін.]. – Тернопіль: ТДМУ, Урмедкнига, 2018. –370 с.
18. Панасюк Е.Л. Загальна фізіотерапія / Е.Л. Панасюк, Я. Н. Федорів, В. Л. Могилевський.. – Львів: Вища школа, 1990. – 220 с.
19. Порада А.М. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник / А.М. Порада, О.В. Солодовник, Н. Є Прокопчук. – Київ : Медицина, 2008. – 239 с.
20. Платонов В.Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и ее практическое применение / В.Н. Платонов. – К.: Олимп. лит., 2013. – 624 с.: ил.

21. Преформовані фізичні чинники в фізичній терапії (в схемах, алгоритмах, рисунках, таблицях) : навч. посіб. / Т. Г. Бакалюк, Л. О. Вакуленко, Г. О. Стельмах, Д. В. Вакуленко. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 124 с. ISBN 978-966-673-374-3
22. Реабілітаційний масаж : підручник / [Л.О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, О. В. Кутакова, Г. В. Прилуцька]. . – Тернопіль, ТДМУ, 2018. – 380 с.
23. Руководство по кинезотерапии /Под ред. Л. Бонева. - София; Медицина и физкультура, 1979 - 355 с.
24. Уилмор Дж.Х. Физиология спорта: пер. с англ. / Дж.Х. Уилмор, Д.Л. Костил. – К.: Олимп. лит., 2001. – 502 с.
25. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручнк для студ. Вищих мед. навч. закл. / В. В. Абрамов, В.В. Клапчук, О. Б. Нахпневич [та ін.] : за заг. ред. поф. В.В. Абрамова та доцента О. Л. Смірної. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
26. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : Підручник для студентів і лікарів / За заг. ред. В. М. Сокрута. — Краматорськ: Каштан, 2019. — 480 с.
29. Фізична рекреація : навч. посібн для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / авт. кол. : Є.Н. Приступа, О.М. Жданова, М.М. Линець [та ін.] ; за наук. ред. Євгена Приступи. – Л. : ЛДУФК, 2010, – 447 с.

Допоміжна

1. Апанасенко Г. Л. Здоров'я, яке ми вибираємо / Г. Л. Апанасенко. – К.: Здоров'я, 1989 – 48 с.
2. Вакуленко Л.О.. Атлас масажиста / Л.О. Вакуленко, Г.В. Прилуцька, Д.В. Вакуленко .. – Тернопіль, Укрмедкнига, 2005. – 304 с.
3. Вакуленко Л.О.. Лікувальний масаж / Л.О. Вакуленко, Г.В. Прилуцька, Д.В. Вакуленко .. – Тернопіль, Укрмедкнига, 2006. – 430
4. Медична та соціальна реабілітація: Навчальний посібник /За ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с.
5. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві : навч. посібню / [Л.О. Вакуленко, І. Р. Мисула, Л. В. Левицька та ін.] ; за заг. Ред. Л. О. Вакуленко. – Тернопіль, ТДМУ, 2015. – 444 с.
6. Медицинская реабилитация в Украине: современное положение и перспективы развития / Сокрут В.Н., Казаков В.Н., Уманский В.Я. и др. // Новости медицины и фармации в мире. – 2003. - № 10 (138). – С. 19-20.
7. Спортивна морфологія :навчальний посібник (зошит-практикум) / Д. В. Вакуленко, Л.О. Вакуленко, О. Р. Барладин [та ін.] – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. – 192 с.
8. Физиотерапия: Пер с польск. / Под ред.. М.Вейсса, А. Зембатового. – М.: Медицина, 1986 - 496 с. Пер. Изд.: ПНР, 1983.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1. (Теми 1-8)Усне опитування,	20
Модуль 2 (теми 1-8) Виконання практичних завдань. Самостійна робота. Виконання завдань із самостійної роботи	40
Модуль 3. ІНДЗ + Виконання завдань самопідготовки	15
Відвідування занять	5
Модульний контроль	20